

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych*

IVkw/2001

1. Na koniec grudnia 2001 roku **zadłużenie sektora finansów publicznych po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora** (tj. po konsolidacji) wyniosło **302 089,2 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 291 320,5 mln zł (96,4% długu ogółem);
- zadłużenie sektora samorządowego 10 768,7 mln zł (3,6% długu ogółem).

2. Zadłużenie sektora finansów publicznych **przed konsolidacją** wyniosło natomiast **314 683,3 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 299 847,8 mln zł (95,3% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 14 835,5 mln zł (4,7% długu ogółem).

3. W okresie *czerwiec 2001 r. – grudzień 2001 r.* w zadłużeniu sektora finansów publicznych **przed konsolidacją** zaszły następujące zmiany:

- zadłużenie sektora ogółem wzrosło o 17 727,4 mln zł, tj. o 6,0%, w tym:

- 1) **zadłużenie sektora rządowego** wzrosło o 14 083,0 mln zł, tj. o 4,9%;
- 2) nastąpił wzrost **zadłużenia sektora samorządowego** o 3 644,4 mln zł, tj. o 32,6%.

Zadłużenie sektora rządowego

Wzrost zadłużenia sektora rządowego w przed konsolidacją w II półroczu 2001 r. wynikał ze:

- zwiększenia **długu Skarbu Państwa** o 12 374,7 mln zł, tj. o 4,6%. Zadłużenie krajowe wzrosło o 24 714,3 mln zł (15,4%), natomiast zadłużenie zagraniczne spadło o 12 339,7 mln zł (11,1%).
- przyrostu długu w pozycji „**pozostałe zadłużenie sektora rządowego**” o 1 708,3 mln zł, tj. o 12,0%. Wynikał on przede wszystkim z wyższego (o 1 910,5 mln zł) zadłużenia ZUS-u. Wzrosło również zadłużenie: samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej - o 78,8 mln zł (tj. 19,8%), kas chorych – o 27,7 mln zł tj. (2,7%) oraz państwowych instytucji kultury – o 0,4 mln zł (tj. 8,9%).

Równocześnie nastąpił spadek zadłużenia pozostałych podmiotów – największy w przypadku państwowych szkół wyższych – o 167,9 mln zł, (tj. o 41,4%).

Zadłużenie sektora samorządowego

Wzrost zadłużenia sektora samorządowego przed konsolidacją był natomiast rezultatem:

- wzrostu zadłużenia **jednostek samorządu terytorialnego** o 3 162,1 mln zł, tj. 34,7%,
- wzrostu długu **pozostałych podmiotów sektora samorządowego** (tj. podmiotów nadzorowanych lub zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego) o 482,2 mln zł, tj. o 23,1%. Spośród nich najwyższy przyrost długu wykazywały samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (o 550,9 mln zł, tj. o 29,3%);

4. **Różnice** w poziomie zadłużenia sektora finansów publicznych przed konsolidacją a długiem tego sektora po wyeliminowaniu przepływów finansowych (po konsolidacji) wynikały przede wszystkim z:

- zaciągnięcia pożyczki ze środków budżetu państwa przez ZUS i Kasy Chorych; na koniec grudnia 2001 r. zadłużenie tych podmiotów wobec Skarbu Państwa z tytułu zaciągniętych pożyczek wyniosło 6 822,1 mln zł;
- zaciągnięcia przez jednostki samorządu terytorialnego ok. 26,6% (tj. 3 257,6 mln zł) swoich zobowiązań wobec podmiotów sektora finansów publicznych, w tym 1 798,9 mln zł wobec sektora rządowego i 1 458,7 mln zł wobec sektora samorządowego.

* Dane za grudzień 2001 r. są danymi wstępnymi.

W stosunku do grudnia 2000 r. w czerwcu i grudniu 2001 r. pozycja „pozostałe zadłużenie sektora rządowego” została rozszerzona o informacje od następujących podmiotów posiadających osobowość prawną: samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, państwowych instytucji kultury, jednostek badawczo-rozwojowych, PAN i tworzonych przez PAN jednostek organizacyjnych, szkół wyższych, państwowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego. Uwzględniono również dług pozostałych podmiotów sektora samorządowego tj.: samorządowych funduszy celowych z osobowością prawną, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, samorządowych instytucji kultury oraz samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

Wyszczególnienie	XII 2000 r.		XII 2001 r.	
	kwota (mln zł)	relacja do PKB	kwota (mln zł)	relacja do PKB
Dług Skarbu Państwa	266.816,8	39,0%	283.937,5	39,3%
Dług Skarbu Państwa powiększony o przewidywane wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	276.202,6	40,3%	293.274,1	40,6%
Państwowy dług publiczny	280.473,8	40,9%	302.089,2	41,9%
Państwowy dług publiczny powiększony o przewidywane wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych	289.964,0	42,3%	311.585,3	43,2%

Tablica 1. Zadłużenie sektora finansów publicznych - przed konsolidacją, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2000	VI 2001	XII 2001	struktura XII 2001	zmiana XII'01- VI'01 mln zł	%	zmiana XII'01-XII'00 mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	288.327,2	296.955,9	314.683,3	100,0%	17.727,4	6,0%	26.356,1	9,1%
1. Zadłużenie sektora rządowego	278.950,1	285.764,8	299.847,8	95,3%	14.083,0	4,9%	20.897,7	7,5%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	266.816,8	271.562,8	283.937,5	90,2%	12.374,7	4,6%	17.120,7	6,4%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	145.981,6	160.314,1	185.028,4	58,8%	24.714,3	15,4%	39.046,8	26,7%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	120.835,2	111.248,7	98.909,1	31,4%	-12.339,7	-11,1%	-21.926,1	-18,1%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	12.133,3	14.202,0	15.910,3	5,1%	1.708,3	12,0%	3.777,0	31,1%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	10.163,0	11.262,9	13.173,5	4,2%	1.910,5	17,0%	3.010,5	29,6%
Kasy Chorych	1.143,0	1.025,1	1.052,8	0,3%	27,7	2,7%	-90,2	-7,9%
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną (bez ZUS i zarządzanych)	1,8	244,3	192,8	0,1%	-51,5	-21,1%	191,0	10362,4%
Państwowe szkoły wyższe	b.d.	405,8	237,9	0,1%	-167,9	-41,4%	-	-
Jednostki badawczo-rozwojowe	b.d.	372,0	368,6	0,1%	-3,4	-0,9%	-	-
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	-	397,2	476,0	0,2%	78,8	19,8%	-	-
Państwowe instytucje kultury	b.d.	5,1	5,5	0,0%	0,4	8,9%	-	-
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	b.d.	27,7	16,5	0,0%	-11,2	-40,5%	-	-
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	825,4	461,9	386,8	0,1%	-75,1	-16,3%	-438,6	-53,1%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	9.377,1	11.191,1	14.835,5	4,7%	3.644,4	32,6%	5.458,4	58,2%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	9.377,1	9.104,3	12.266,4	3,9%	3.162,1	34,7%	2.889,3	30,8%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	9.147,9	8.890,8	11.989,2	3,8%	3.098,4	34,8%	2.841,3	31,1%
Dług z tytułu papierów wartościowych	826,2	922,2	1.552,3	0,5%	630,2	68,3%	726,1	87,9%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	7.271,6	7.067,2	9.637,2	3,1%	2.570,0	36,4%	2.365,6	32,5%
Pozostałe zadłużenie	1.050,0	901,4	799,7	0,3%	-101,7	-11,3%	-250,3	-23,8%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	229,2	213,5	277,2	0,1%	63,7	29,8%	48,0	20,9%
Dług z tytułu papierów wartościowych	131,0	116,1	122,8	0,0%	6,7	5,8%	-8,2	-6,3%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	98,0	97,3	154,3	0,0%	56,9	58,5%	56,2	57,4%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0	0,1	0,0%	0,0	62,6%	0,0	-44,7%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	b.d.	2.086,8	2.569,1	0,8%	482,2	23,1%	-	-
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	b.d.	38,8	26,4	0,0%	-12,4	-32,0%	-	-
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	-	1.881,7	2.432,6	0,8%	550,9	29,3%	-	-
Samorządowe instytucje kultury	b.d.	47,2	62,4	0,0%	15,1	32,0%	-	-
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	b.d.	119,1	47,7	0,0%	-71,4	-59,9%	-	-

Tablica 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych - po konsolidacji, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2000	VI 2001	XII 2001	struktura XII 2001	zmiana XII'01- VI'01 mln zł	%	zmiana XII'01-XII'00 mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	280.473,8	285.692,9	302.089,2	100,0%	16.396,3	5,7%	21.615,5	7,7%
1. Zadłużenie sektora rządowego	271.096,7	278.072,3	291.320,5	96,4%	13.248,2	4,8%	20.223,8	7,5%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	265.887,9	271.124,7	282.617,1	93,6%	11.492,4	4,2%	16.729,2	6,3%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	145.052,7	159.876,0	183.708,0	60,8%	23.832,1	14,9%	38.655,3	26,6%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	120.835,2	111.248,7	98.909,1	32,7%	-12.339,7	-11,1%	-21.926,1	-18,1%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	5.208,7	6.947,6	8.703,4	2,9%	1.755,8	25,3%	3.494,7	67,1%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	4.163,0	5.262,9	7.173,5	2,4%	1.910,5	36,3%	3.010,5	72,3%
Kasy Chorych	218,5	137,8	154,4	0,1%	16,6	12,0%	-64,1	-29,3%
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną (bez ZUS i zarządzanych)	1,8	244,3	192,8	0,1%	-51,5	-21,1%	191,0	10362,4%
Państwowe szkoły wyższe	b.d.	248,0	186,4	0,1%	-61,5	-24,8%	-	-
Jednostki badawczo-rozwojowe	b.d.	268,3	254,3	0,1%	-13,9	-5,2%	-	-
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	-	347,8	389,7	0,1%	41,8	12,0%	-	-
Państwowe instytucje kultury	b.d.	4,2	4,3	0,0%	0,1	1,4%	-	-
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	b.d.	17,9	11,6	0,0%	-6,3	-35,0%	-	-
Pozostała państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	825,4	416,3	336,3	0,1%	-79,9	-19,2%	-489,0	-59,3%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	9.377,1	7.620,6	10.768,7	3,6%	3.148,1	41,3%	1.391,6	14,8%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	9.377,1	6.083,7	9.008,8	3,0%	2.925,0	48,1%	-368,3	-3,9%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	9.147,9	5.870,3	8.731,6	2,9%	2.861,3	48,7%	-416,3	-4,6%
Dług z tytułu papierów wartościowych	826,2	910,2	1.544,9	0,5%	634,7	69,7%	718,7	87,0%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	7.271,6	4.409,3	6.638,6	2,2%	2.229,3	50,6%	-633,1	-8,7%
Pozostałe zadłużenie	1.050,0	550,8	548,2	0,2%	-2,7	-0,5%	-501,9	-47,8%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	229,2	213,5	277,2	0,1%	63,7	29,8%	48,0	20,9%
Dług z tytułu papierów wartościowych	131,0	116,1	122,8	0,0%	6,7	5,8%	-8,2	-6,3%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	98,0	97,3	154,3	0,1%	56,9	58,5%	56,2	57,4%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0	0,1	0,0%	0,0	62,6%	0,0	-44,7%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	b.d.	1.536,8	1.759,9	0,6%	223,1	14,5%	-	-
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	b.d.	5,7	2,7	0,0%	-3,0	-53,2%	-	-
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	-	1.451,4	1.683,6	0,6%	232,2	16,0%	-	-
Samorządowe instytucje kultury	b.d.	34,7	34,1	0,0%	-0,6	-1,6%	-	-
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	b.d.	45,1	39,5	0,0%	-5,6	-12,3%	-	-